

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

GESKIEDENIS V1

EXEMPLAR 2007

MEMORANDUM

HIERDIE MEMORANDUM BESTAAN UIT 18 BLADSYE.

1. BRONGEBASEERDE VRAE

DIE NASIEN VAN BRONGEBASEERDE VRAE	
•	By die nasien van alle brongebaseerde vrae moet krediet toegeken word vir enige ander geldige en toepaslike standpunte, argumente, bewyse of voorbeelde.
•	By die toekenning van punte moet seker gemaak word of daar aan die vereistes van die vraag voldoen is of nie.
•	In hierdie riglyne vir nasien word die vereistes van die vraag(vaardighede waaraan aandag gegee moet word) sowel as die vlak van vraagstelling aangedui in kursiefgedrukte skrif.

VLAKKE VAN BRONGEBASEERDE VRAE	
VLAK 1 (V 1)	• Onttrek die toepaslike inligting en data uit die bronne • Organiseer die inligting logies • Verduidelik geskiedkundige begrippe
VLAK 2 (V 2)	• Kategoriseer gepaste/relevante inligtingsbronne wat verskaf word om die vrae wat geopper word, te beantwoord • Ontleed die inligting en data wat uit die bronne versamel is • Evalueer die inligtingsbronne wat verskaf word om die gepastheid van die bronne vir die taak te evalueer • Gebruik geskiedkundige begrippe om inligting oor 'n tydperk of vraagstuk te struktureer
VLAK 3 (VL 3)	• Ontleed die sosio- ekonomiese en politieke magsverhoudings wat in samelewings werkzaam is • Verduidelik die verskillende interpretasies en perspektiewe van geskiedkundige gebeure en hoekom mense in 'n bepaalde geskiedkundige konteks op 'n bepaalde manier opgetree het • Hanteer en maak afleidings uit kwantitatiewe data

2. UITGEBREIDE SKRYFWERK

- NASIENERS MOET DAAROP LET DAT DIE INHOUD VAN DIE ANTWOORD GELEI SAL WORD DEUR DIE HANDBOEKE WAT BY 'N SPESIFIEKE SENTRUM IN GEBRUIK IS.
- KANDIDATE MAG ENIGE ANDER TOEPASLIKE INLEIDING OF SAMEVATTING HE AS DIT WAT INGESLUIT IS BY 'N RIGLYN VIR NASIEN VAN 'N SPESIFIEKE OPSTEL.
- IN DIE ASSESSERING VAN DIE BRONGEBASEERDE VRAE MOET KANDIDATE KREDIET KRY VIR ENIGE ANDER RELEVANTE ANTWOORD.

Globale assessering van opstelle

Die opstelle sal holisties(global) geassesseer word.Hierdie benadering vereis dat die opvoeder die totale produk as 'n geheel sal bepunt sonder om die samestellende dele te merk.Hierdie benadering moedig die leerder aan om 'n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerde feitelike bewyse om 'n argument te ondersteun. Van die leerders sal nie verwag word om slegs " feite" uit te spog om sodoende 'n hoe punt te behaal nie. Dit sal leerders ook ontmoedig om " modelantwoorde" voor te berei en dit dan te reproduseer, sonder inagneming van die spesifieke vereistes van die vraag. Die holistiese nasien van opstelle gee krediet vir leerders se mening.Holistiese assessering, anders as inhoudgebaseerde nasien, penaliseer nie taalontoeikendhede nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die konstruksie/ daarstel van 'n argument;
- Die toepaslike seleksie van feitelike bewyse om so'n argument te ondersteun; en
- die leerder se interpretasie van die vraag.

Assesseringsprosedures van 'n opstel

1. Hou die synopsis in gedagte wanneer die opstel nagesien word..
2. Met die eerste deurlees van die opstel moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (in riglyne vir nasien/memorandum aangebring met 'n "bullet") vir elke hoofmoment (in riglyne vir nasien memorandum aangedui met 'n "bullet") 'n relevante slotopmerking(in riglyne vir nasien memorandum aangedui met 'n "bullet") bv. In 'n antwoord met 5 hoofmomente sal daar 7 regmerkies wees..
3. Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word::

- inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik gekontekstualiseer nie

- verkeerde stelling

- irrelevante stelling

- herhaling

R

- analiseer

A✓

- interpretasie

1✓

4. Met die eerste deurlees van die opstel word daar ook bepaal in watter mate die hoofmomente gedek is en die inhoudsvlak (op die matriks) word toegeken..

I	VLAK 3	

5. Die tweede deurlees van 'n opstel sal die vlak (op die matriks) van die aanbieding bepaal..

I	VLAK 3	
A	VLAK 1	

6. Ken 'n finale simbool en punt met behulp van die matriks toe.

I	VLAK 3	B+
A	VLAK 1	39

DIE MATRIKS

Die kriteria waarvolgens die opstel geassesseer sal word, is m.b.v'n matriks georden en die matriks sal gebruik word vir die toekenning van 'n simbool aan 'n opstel. Beide die inhouds- en aanbiedingsasse is in agt vaardigheidsvlakke verdeel. Elke vlak het sy kriteria wat gebruik sal word om 'n opstel te assesseer.

Graad 11 uitgebreide skrywe matriks

AANBIEDING	VLAK 7 Baie goed beplande en gestruktureerde opstel.Goeie sintese van inligting. Ontwikkel argumentt.Baie goie gebruik van getuienis om die argument te ondersteun	VLAK 6 Goed beplande en gestruktureerde opstel.Sintetise van inligting Ontwikkel argument.Gebruik getuienis om die argument te ondersteun.	VLAK 5 Skrywe gestruktureerd Ontwikkel argument. Getuienis gebruik om argument te ondersteun.	VLAK 4 Duidelike poging om argument te ontwikkel.Getuienis tot 'n groot mate gebruik om argument te ondersteun.	VLAK 3 Poging aangewend om die inligting in 'n argument te vormGetuienis nie goed gebruik om argument te ondersteun nie.	VLAK 2 .In groot mate beskrywend Baie skrale poging om argument te ontwikkel..	VLAK 1 Antwoord glad nie goed gestruktureerd nie.
INHOUD							
VLAK 7 Vraag ten volle beantwoord. Inhoudseleksie ten volle relevant tot gedagterigting wat gevolg is..	27-30	24-26					
VLAK 6 Vraag is beantwoord inhoud relevant tot gedagterigting wat gevolg is..	24-26	23	21-22				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toereikend en relevant..		21-22	20	18-19			
VLAK 4 Vraag herkenbaar. Gebreke t.o.v. inhoud.Irrelevante inhoud.			18-19	17	15-16		
VLAK 3 Feite hou nie altyd verband met die vraag nie.Weglatings..				15-16	14	12-13	
VLAK 2 Inhoud skraal.Vraag ontoereikend beantwoord.					12-13	11	9-10
VLAK 1 Vraag nie beantwoord nie. Inhoud ontoereikend. Meestal nie relevant nie.						9-10	0-8

VRAAG 1: WATTER UITDAGINGS MOES LENIN OORKOM IN DIE STIGTING VAN 'N KOMMUNISTIESE STAAT?**1.1.1** *[Definisie van begrip. Gebruik Bronne 1A and 1B – V1 - LU2; AS1]*

'n Beleid deur Lenin wat die volgende kenmerke gehad het.

- Geen privaat besit nie
- Staatsbeheer van die ekonomie
- Nywerhede, myne, banke en spoorwee genasionaliseer
- Werkers kon na willekeur verplaas word na gelang van die behoeftes van die nywerheid en ekonomie
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.1.2 *[Definisie van begrip. Gebruik Bronne 1A en 1B – V1 - LU2; AS1]*

- Kompromis tussen kapitalisme en kommunisme
- Ten einde voedsel produksie aan te moedig kon kleinboere hulle produkte op die ope mark verkoop- hulle moes egter hulle kwota bereik
- Toename in produksie
- Armoede verlaag
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.2 *[Interpretasie van bewyse in Bron 1B – V3 – LU3; AS3]***LOORLOGSKOMMUNISME**

- Staatsbeheer van die ekonomie.
- Privaat handel verbied
- Om wins te maak gesien as uitbuiting.
- Fabriek met meer as tien werkers onder staatsbeheer. Streng dissipline gehandhaaf.
- Stakings onwettig. (2 x 2) (4)

Nuwe Ekonomiese Beleid

- Die invordering van surplus produkte gestaak.
- Private handel toegelaat. Klein nywerhede kon deur privaat persone bedryf word.
- Verpligte arbeid gestaak
- Arbeid- leer ontbind
- Aansporingsbonusse vir ekstra werk.
- Geldeenheid hervorm en op gesonde voet geplaas. Belasting ingestel.
- Groot nywerhede (steenkool, yster, staal, olie, elektrisiteit, spoorwee) bly onder staatsbeheer. (2 x 2) (4)

1.3 *[Interpretasie van bewyse in Bronne 1A en 1C – V3 – LU3; AS3]*

- Surplus produkte deur die staat geneem om fabriekwerkers en leer te voed. Kleinboere ontevrede.
- Klein boere weier om voedsel oor te gee. Weier om te plant.
- Baie mense kry nie genoeg kos om van te leef nie.
- Situasie in fabriek chaoties- bestuurders vlug oorsee en werkers weier om vir sulke lae lone te werk.
- Teen 1921 groot hongersnood.
- Nyweheidsproduksie daal, vergeleke met 1913.

- Ongeveer 3.5 miljoen mense sterf aan ingewandskoors.
- Ekonomie stort in duie; inflasie buite beheer; en hongersnood – kleinboere eis dat kommunisme omvergewerp word.
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.4 *[Interpretasie van bewyse van Bronne 1A, 1B, en 1C– V3 – LU1; AS2]*

- Gevolge van Oorlogskommunisme chaos
- Kleinboere verset hulle teen die beleid
- Opstand by vlootbasis in Kronstadt
- Enige ander relevante antwoord (3 x 1) (3)

1.5.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1E– V3 – LU1; AS3]*

- NEB gesien as terugkeer na kapitalisme
- Gekant teen die idêe dat kleiner nywerhede se hoofdoel winsmotief was.
- Gekant teen die idêe dat fabrieksbase of koelakke (welgestelde boereklas) arbeiders kon huur om vir hulle te werk
- 'Neb-manne' maak groot wins deur kos en goedere goedkoop te koop en dit dan weer ten duurste te verkoop (enige 3 x 1) (3)

1.5.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1E– V3 – LU1; AS3]*

- Baie goedere verskyn in winkels.
- N.E.B. –manne open restaurante en maak baie geld uit eiendomme en dobbel.
- Die meerderheid besef dat hierdie maatreels nodig was om die nywerhede te herbou en meer voedsel te bekom (3 x 1) (3)

1.6 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1E– V3 – LU1; AS2]*

- Die Kronstadt opstand het die Russe gedwing om op nuut na Oorlogskommunisme te kyk
- Die ideale waarvoor hulle geveg het is weggeneem
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2) (4)

1.7 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V3 – LU3; AS1/3]*

- Hierdie matrose het 'n belangrike rol in die November Revolusie en Burgeroorlog gespeel
- Hulle eis nuwe verkiesings vir die Sowjetie,
- Vryheid van spraak vir ander linkse partye en vryheid vir vakbonde
- Ontslaan van linkse politieke gevangenes
- Gedwonge voedsel invorderings gestaak
- Kleinboere se reg tot grondbesit en vryheid vir vakmanne
- Enige ander relevante antwoord (enige 3 x 2) (6)

1.8 *[Interpretasie van bewyse - V2 – LU3; AS2]*

Kandidate moet of Oorlogskommunisme of NEB kies en hulle antwoord bewys

- Oorlogskommunisme – tydelike maatreel om Rusland se ekonomie te red. Die Rooi Leer van wapens en voedsel voorsien
- NEB – Oorlogskommunisme het misluk. Ekonomie herstel
- Enige ander relevante antwoord

(6)

1.9 UITGEBREIDE SKRYWE

1.9.1 *[Analise, sintese en die vaardigheid om 'n samehangende argument te konstrueer gebaseer op bewyse – V3 – LU3; AS2,3 &4]*

Kandidate behoort op die volgende aspekte te fokus::

SINOPSIS

Kandidate moet Oorlogskommunisme en die NEB evalueer. In die beantwoording van hierdie vraag word van die kandidaat verwag om na die suksse en mislukkings van elke beleid

HOOFASPEKTE

- Inleiding: Kandidate moet let op die redes vir die instel van elke beleid..

UITBREIDING

- Oorlogskommunisme-ekonomiese chaos na die Eerste Wereld Oorlog. Ekonomie onder staatsbeheer. Private handel verbied. Winsmotief as uitbuiting gesien. Fabriek met meer as 10 werkers deur die staat oorgeneem, onder streng dissipline. Stakings onwettig.
- Mislukkings van Oorlogskommunisme
- NEB – Gedwonge invorderings van kleinboere gestaak. Private handel toegelaat. Verpligte arbeid gestaak. Aansporingsbonusse vir ekstra harde werk. Nuwe geldeenheid ingestel. Gereelde stelsel van belasting ingestel. Groter nywerhede (steenkool, yster, staal, olie, elektrisiteit en spoorwee) bly onder staatsbeheer.
- Suksesse en mislukkings van NEB
- Samevatting: Leerders moet die antwoord saamvat

(30)

Gebruik die matriks op bladsy 5 van hierdie dokument om die opstel te assesser.

1.9.2 *[Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3 – LU3; AS2,3 &4]*

Leerders moet die volgende in hul antwoord insluit.

	oorlogskommunisme	NEB
--	-------------------	-----

Kleinboere	Verwerp omdat privaat besit nie toegelaat is nie.	Aanvaar – Ryk kleinboere kan produkte verkoop.Aansporings aangebied.
Lid van die Kommunistiese Party	Aanvaar – ondersteun party beginsels.	Verwerp – kompromis – verdeel party
Industriële werker	Aanvaar omdat die beginsels die werkers bevoordeel (geen uitbuiting) Verwerp – sommige werkers voel die staat buit hulle uit	Aanvaar, omdat hulle salarisse aangepas is(aansporings) Verwerp – uitbuiting van werkers

- Kandidate wie se argument met relevante voorbeelde en of redes voorsien word , moet krediet kry..

Gebruik holistiese matriks om 'n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed. Gebruik inligting uit al die bronne	Punte: 14 – 20
VLAK 2	• Onttrek meestal relevante bewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot 'n gevolgtrekking te kom	Punte: 7 – 13
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op 'n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	Punte: 0 – 6

(30)
[75]

VRAAG 2: WATTER IMPAK HET DIE GROOT DEPRESSIE VAN 1929 OP DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA GEHAD?**2.1.1 [Definisie van begrip – V1 - LU2; AS1]**

- Regering los mense om op eie voet aan te gaan
- Geen inmenging deur regering
- Vryheid van inisiatief en ondernemings gees
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

2.1.2 [Definisie van begrip – V1 - LU; AS1]

Amerikaanse leefstyl:

- Tyd van vooruitgang
- Einde aan armoede
- Daar sal 'a chicken in every pot and two cars in every garage' wees
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

2.1.3 [Interpretasie van bewyse – V1– LU1 AS3]

- Mense se steun wen
- Amerika se selfbeeld herstel
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

2.1.4 [Analiseer bewyse –V3 – LU1 AS3]

- Regering los mense om op eie aan te gaan
- Laissez-faire houding van die regering
- Kragtige individualisme
- Enige ander relevante antwoord

(3 x 1) (3)

2.1.5 [Interpretasie van bewyse – V3– LU;3AS3]

- Land van moontlikhede
- Resources and industry
- Vryheid van inisiatief en ondernemingsgees
- Self-regering
- Vryheid vir die individueel
- Beleid van nie inmenging

(enige 4 x 1) (4)

2.1.6 [Interpretasie van bewyse – V3– LU2 AS2]

- Vertoue in die regering
- Lojaliteit teenoor die regering
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

2.1.7 (a) [Evaluasie van bewyse uit Bron 2A – V3 – LU3; AS2/3]

- Voorstaander van nie- inmenging. Vryheid van inisiatief en ondernemingsgees

(2 x 2) (4)

(b) [Evaluasie van bewyse uit Bron 2A – V3– LU3; AS2/3]

- Voorspoed
- Geen inmenging deur regering
- Gelyke geleentheid vir almal en vryheid vir die individu (2 x 2) (4)

2.2.1 *[Analise van bewyse uit Bronne 2A en 2B – V3 – LU1; AS3]*

- Mense arm
- Mense bankrot
- Enige ander relevante antwoord (1 x 3) (3)

2.2.2 *[Evaluasie van bewyse uit Bronne 2A en 2B – V3 – LU1; AS4]*

- Verwar - Bron 2A – verwys na voorspoed, maar Bron 2B verwys na armoede
- Geen vertrouwe in regering (enige 1 x 2) (2)

2.2.3 *[Interpretasie van bewyse – V3 – LU3 AS1&2]*

- Kan nie ondersteun word nie – reflekteer die werklike situasie in VSA in die 1930s – armoede teenoor voorspoed (1 x 3) (3)

2.3.1 *[Vergelyking van bewyse uit bronne – V2 – LU1; AS2]*

Binne die bestek van 'n jaar - 1928-1929

- Verval VSA in bankrotskap
- Die sosio-ekonomiese posisie van mense het verander (2 x 2) (4)

2.3.2 *[Vergelyking van bewyse uit bronne – V2 – LU1; AS2]*

- Laissez-faire houding van die regering
- Geen inmenging deur regering
- Gebrek aan goeie leier
- Geen visie
- Gebrek aan toesig meganisme (4)

2.4 UITGEBREIDE SKRYWE

2.4.1 *[Analise, sintese en die vaardigheid om 'n sahangende argument te konstrueer gebaseer op bewyse – L3 – LO3; AS2,3 &4]*

Kandidate moet die volgende in hul antwoord insluit.:

SINOPSIS

Kandidate moet die oorsake en gevolge van die Groot Depressie van 1929 in die VSA bespreek.

HOOFASPEKTE

- Inleiding: Kandidate moet redes verskaf hoekom die Groot Depressie in 1929 in die VSA begin het.

UITBREIDING

- Oorsake – Paniekverkope op aandelebeurs veroorsaak dat aandele waardeloos was. Baie mense bankrot. Beleid van isolasie –gesonde handel nie moontlik nie. Hoë tariewe op invoergoedere. Beleid van vrye onderneming. Maklike krediet en huurkoopstelsel. Plaasboere kan nie verbande betaal nie.
- Gevolge – Teleurstelling; ontevredenheid; wanhoop; baie werkloos; geld geen waarde; prys van goedere styg; banke sluit; bankrotskap; nywehede, fabriek en maatskappye fou. Armoede. Sosio ekonomiese probleme soos misdaad en jeugdige oortredings
- Enige ander relevante antwoord
- Samevatting: Kandidaat moet argument saamvat deur te verwys na die uitwerking van die Groot Dpressie op die VSA. (30)

Gebruik die matriks op bladsy 5 van hierdie dokument om die opstel te asesseeer

2.4.2 *[Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne
V3 – LU3; AS2,3 &4]*

Kandidaat moet die volgende in hulle antwoorde insluit..

- Geen inmenging deur die regering"-kragtige individualisme"
- Die land van geleentheid
- Beginsels van selfregering, vryheid, gelyke geleenthede en vryheid vir die individu
- Hoover beloof om voort te gaan met die beleid van nie- inmenging nie
- Hoover glo dat voorspoed sal toeneem
- Daar sal 'a chicken in every pot and two cars in every garage' wees
- Enige ander relevante antwoord (30)

Gebruik holistiese matriks om 'n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed. Gebruik inligting uit al die bronne	Punte: 14 – 20
VLAK 2	• Onttrek meestal relevante bewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot 'n gevolgtrekking te kom	Punte: 7 – 13
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op 'n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	Punte: 0 – 6

(30)

[50]

VRAAG 3: WATTER INVLOED HET SWART EN AFRIKANER NASIONALISME OP SUID-AFRIKAANSE POLITIEK IN DIE 1930s GEHAD?**3.1.1 [Ontrek bewyse – V3 – LU1; AS2]**

- Die stryd om vryheid, deur belangrike Swart leiers, word erken.
- Coka gee erkenning aan hierdie leiers- voel dat Swartmense hulle bestemming van vryheid, en geleentheid bereik het (enige 1 x 3) (3)

3.1.2 [Onttrek en organiseer bewyse – V1 – LU3 AS3]

- Hierdie leiers het swaargekry en was bereid om te sterf in die naam van vryheid
- Hulle het bygedra tot die vryheid van Afrika en seker gemaak dat die beginsels van: vryheid, gelykheid geleenthede en geretigheid gesëvier het. (2 x 3) (3)

3.1.3 [Evaluasie van bewyse – V2 – LU1; AS4]

- Nee – gee slegs beperkte inligting vir die redes vir die opkoms van Afrika nasionalisme.
- Ander bronne word benodig om 'n volledige studie van die tydperk te maak (enige 1 x 2) (2)

3.1.4 [Interpretasie van bewyse – V3 – LU3; AS3]

- 'n Geslags aktivis sou ongelukkig en bekommerd gewees het met Coka se kommentaar omdat hy slegs fokus op die rol wat mans in die vryheid stryd gespeë het.
- Vrouens wat ook hul lewens opgeoffer het word nie deur Coka erken nie
- Hy is nie sensitief nie- gee slegs een kant van die stryd

(2 x 2) (4)

3.2.1 [Interpretasie van inligting uit bron – V2 – LU3; AS1]Kandidate kan **JA Sê - Geregverdig**

- Afrika onder koloniale beheer- gestroop van haar rykdom-dus die begeerte om Afrika terug te eis
- Swartmense wou hul menswaardigheid herstel. Wou onafhanklik wees
- Swartmense wou hul self regeer en hulle eie toekoms bepaal

Kandidate kan **Nee Sê – Nie Geregverdig**

- Afrika benodig die kennis en vaardighede van die ander nasies van die wêreld en kan nie op sy eie funksioneer nie
- Afrika kan nie in isolasie funksioneer nie – benodig inter- kontinentale samewerking om ekonomiese groei te verseker (enige 2 x 2) (2)

3.2.2 [Vergelyking van bewyse uit bron – V2 – LU2; AS2]

- Bron 3B: Redes vir die opkoms van Afrika nasionalisme
- Bron 3A Verwys na verskeie Afrika leiers wat gesterf het a.g.v onderdrukkende regerings om te seker dat Afrika sy vryheid verkry (2 x 2) (4)

3.2.3 [Interpretasie van bewyse om tot 'n gevolgtrekking te kom – V2 – LU3; AS2/3]

- Al drie lande het teen koloniale beheer geveg

- Hierdie lande het hulle nasionale leiers ondersteun en vir vryheid en onafhanklikheid geveg (2 x 2) (4)

3.3 *[Definisie van begrip – V1 - LU2; AS1]*

- Afrika wou eenheid kry en deur hul eie mense regeer word
- Einde aan koloniale beheer. Afrika oorheersing verseker
- Swartmense wil hul self regeer. Vryheid verseker (ekonomies, polities en maatskaplik) (2 x 2) (4)

3.4.1 *[Ontrek bewyse – V1 – LU1; AS2]*

- Ondersteun die opkoms van Afrika nasionalisme
- Nuwe patriotisme onder Swartmense (enige 1 x 2) (2)

3.4.2 *[Interpretasie van bewyse - V2 – LU1; AS3]*

- Ossewa simboliseer die trek van die Afrikaner vanaf Kaapstad na die binneland van Suid-Afrika
- Ossewa simboliseer die swaarkry van die Afrikaner tydens die trek
- Ossewa belangrike vorm van vervoer, verblyf en vorm integrale deel van Afrikaner se lewe (enige 2 x 2) (4)
- Uitbeelding van die slag van Bloedrivier
- Nederlaag van die Zoeloe deur die Afrikaner
- Eeufeesviering van die slag
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.5. *[Vergelyking van bewyse in Bronne 4A en 4B – V2 – LU2; AS3]*

- Ja – Beide Swartes en Afrikaners wou as een nasie verenig word
- Wou deur mense regeer word met dieselfde taal, godsdiens waarde sisteem en kulturele belange
- Nasieskap en vryheid vier
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2) (4)

3.6 UITGEBREIDE SKRYWE

3.6.1 *[Interpretasie, Analise, Evaluasie en Sintese – L3 – LO3; AS2, 3 & 4]*

Kandidate moet die volgende insluit:

SINOPSIS

Kandidate moet redes verskaf waarom swart Suid-Afrikaners die behoefte gehad het om hulle te laat geld en te eis wat hulle toekom (nasieskap, identiteit en grond ens).

HOOF ASPEKTE

Inleiding: Kandidate moet aandui waarom dit belangrik vir Swartmense was om 'n eie identiteit te verseker.

UITBREIDING

- The process of colonialism and imperialism
 - The impact of colonialism on African communities
 - Challenges facing Africans under colonial rule
 - Growth of nationalism and the desire for independence/freedom
 - Impact of the ANC and ANCYL on Africans
 - Soeke na vryheid, gelykheid en regverdigheid.
 - Die invloed van die begrip 'Africa for Africans'
 - Enige ander relevante antwoord.
- Samevatting: Kandidate moet hulle standpunt saamvat met 'n relevante slot opmerking, waarin hulle verwys na die betekenis van die herlewing van Swart nasionalisme onder swart Suid- Afrikaners.

(30)

Gebruik die matriks op bladsy 5 van hierdie dokument om die opstel te asesseeer.

3.6.2 *[Interpretasie, Analise en Sintese – V3 – LU3; AS2, 3 & 4]*

Kandidate moet die volgende in hulle antwoord insluit..

- Swart nasionalisme aangemoedig deur ANC in die 1930s
- Onder leiding van Anton Lembede
- Be-invloed deur die idees van Washington, Garvey en andere
- Rol en invloed van ANC Jeugliga
- Afrikaner nasionalisme bereik nuwe hoogtes in die 1930s
- Eeufees vierings van die Groot Trek
- Aanloop (opbou) tot die fees van 1938
- Konsolidasie van Afrikaner nasionalisme in die vorm van ekonomie, taal en kultuur
- Verlang onafhanklikheid van die Britse Ryk
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik holistiese matriks om 'n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed. Gebruik inligting uit al die bronne	Punte: 14 – 20
VLAK 2	• Onttrek meestal relevante bewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot 'n gevolgtrekking te kom	Punte: 7 – 13
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op 'n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	Punte: 0 – 6

(30)

[75]